

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2545/15-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Praha 4, Křesomyslova 2
Sídlo	Křesomyslova 2, 140 00 Praha 4 - Nusle
E-mail právnické osoby	zs.kresomysl@volny.cz
IČ	61386201
Identifikátor	600037177
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Hanou Holmanovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Městská část Praha 4, Antala Staška 2059/80b, 140 06 Praha 4 - Krč
Místo inspekční činnosti	Křesomyslova 2, 140 00 Praha 4 - Nusle
Termín inspekční činnosti	9. – 11. a 14. prosinec 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Charakteristika

Právnická osoba vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“ nebo „škola“), školní družiny a školní jídelny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 215 žáků v 10 třídách. Kapacita školy tak byla využita z necelé poloviny (48 %). Vzdělávání realizované podle Školního vzdělávacího

programu pro základní vzdělávání „Křesomysl“ (dále „ŠVP“) zajišťovalo včetně vychovatelek školní družiny celkem 19 pedagogických pracovníků. Vzdělávací nabídka školy je vyvážená, jedněmi z priorit jsou environmentální, osobnostní a sociální výchova, podpořená např. dramatickou výchovou či výukou volitelného předmětu průvodcovství a školními projekty.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Řízení školy

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci dlouhodobě, při řízení uplatňuje své zkušenosti. Její koncepce je reálná a daří se jí naplňovat, projevuje se v celkově pozitivním klimatu školy. Účinnost řízení ředitelka podporuje stanovením části kompetencí statutární zástupkyni a dalším pracovníkům (2 výchovné poradkyně, metodička prevence ad.). Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, v níž jsou vedle organizačních záležitostí projednávány opatření týkající se vzdělávání a zásadní pedagogické dokumenty. Metodické orgány nejsou vzhledem k velikosti školy zřízeny, metodicky spolupracují jen vyučující cizích jazyků. Pedagogové prvního a druhého stupně si předávají informace neformálně a převážně individuálně, částečný nedostatek uvedeného způsobu komunikace se projevuje v nižší úspěšnosti přechodu žáků na druhý stupeň. Kvalitu vzdělávání ředitelka ověřuje hospitacemi, z nichž vyučující získávají konkrétní doporučení ke zlepšení výuky. K efektivitě vedení přispívají osobní pohovory s pedagogickými pracovníky včetně sebehodnocení pedagogů, zaměřené na společné hodnocení jejich práce a stanovení opatření ke zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu.

Personální podmínky

Pedagogický sbor tvoří převážně zkušení pedagogové s víceletou praxí. Dvě učitelky si doplňují potřebnou kvalifikaci vysokoškolským studiem. Jedna vyučující nesplňuje předpoklady odborné kvalifikace požadované právním předpisem. Ředitelka doložila, že podniká kroky pro získání kvalifikovaného pedagoga. Absence odborné kvalifikace neměla zásadní vliv na kvalitu sledované výuky. Nedostatky v kvalitě výuky se v průběhu inspekční činnosti projevily u některých nově příchodících učitelů (zejména v organizaci výuky a udržení kázně). Metodická podpora, která je poskytována začínajícím a novým učitelům ze strany vedení a uvádějíci pedagogy, se z tohoto pohledu jeví jako méně účinná.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků podporuje profesní růst vyučujících. Soustřeďuje se na témata vycházející z potřeb realizace ŠVP, získané poznatky jsou uplatňovány ve výuce. V uplynulém období se celý pedagogický sbor zúčastnil pro školu přínosného semináře k tvoření celoškolských projektů. Znalosti z individuálně absolvovaných školení si učitelé předávají na půdě školy prostřednictvím workshopů výukových metod. K předávání zkušeností jsou využívány také vzájemné hospitace a náslechy.

Materiální předpoklady

Materiální podmínky vzdělávání umožňují realizaci ŠVP na dobré úrovni. Vedle kmenových tříd jsou využívány odborné učebny (pracovna fyziky a přírodopisu, počítačová pracovna, hudebna, knihovna, keramická dílna), dvě tělocvičny, rekonstruované venkovní víceúčelové hřiště s atletickou dráhou a další venkovní prostory včetně školní zahrady s ornitologickou stezkou. Za finanční podpory zřizovatele zajišťuje vedení školy postupnými úpravami modernizaci vnitřního prostředí (okna a dveře učeben, rekonstrukce chodby, výměna topných těles, osvětlení aj.), dále pokračuje renovace školní budovy, do zahrady byly pořízeny herní prvky pro školní družinu. Škola je průběžně dovybavována učebními pomůckami, novým nábytkem, informačními technologiemi, proběhla obnova počítačové

učebny, rekonstrukce jedné z tělocvičen. K podnětnosti školního prostředí přispívá výtvarně estetická výzdoba interiéru školy žákovskými pracemi. V učebnách první a druhé třídy sedací nábytek nezohledňuje individuální tělesnou výšku žáků; tím je omezena možnost správného sezení a nejsou vytvořeny optimální podmínky pro stabilitu sedu a komplexní podporu psaní.

Finanční podmínky

Škola ve sledovaném období disponovala s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje a rozvojové programy. Dalšími zdroji příjmů byly prostředky od zřizovatele na provoz školy, příjmy za školní družinu, školní stravování a z pronájmu prostor školy. Poskytnuté prostředky škola využívá efektivně. Celkový objem finančních prostředků postačuje k zajištění plynulého chodu školy a k realizaci ŠVP.

Podmínky vzdělávání jsou na očekávané úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Většina hospitovaných hodin byla pečlivě připravená, měla logickou strukturu a zřetelně definovaný vzdělávací cíl. Vhodnou motivací bylo vytvářeno pozitivní pracovní klima, zřejmá byla důvěra i respekt žáků k vyučujícím. Pedagogové vedli výuku věcně správně, použité metody a formy výuky odpovídaly stanoveným cílům i struktuře probíraného učiva. Převažovala frontální výuka, vhodně doplněná skupinovou a individuální prací. Vedle výkladu a vysvětlování byl efektivně využíván řízený rozhovor. Většina vyučujících nechávala přiměřený prostor k vyjadřování žáků a akceptovala individuální pracovní tempo. Vhodné a časté bylo zařazení mezipředmětových vztahů. Prostředků didaktické techniky ke zvýšení názornosti učiva využili vyučující ve sledovaných hodinách pouze ojedinelé. Kontinuální hodnocení pedagogů poskytovalo žákům zpětnou vazbu, v části hodin bylo využito také vrstevnické hodnocení, formy sebereflexe a efektivní shrnutí hodiny žáky.

V hodinách matematiky na prvním stupni byl kladen důraz na pochopení učiva, názornost, osvojení pojmů, logické uvažování a praktickou aplikaci poznatků. Střídání činností aktivizovalo žáky, kteří prokazovali dobré znalosti, byli aktivní a dodržovali předem dohodnutá pravidla. Na druhém stupni výrazně převažovala frontální výuka, byla zaznamenána menší pestrost použitých forem a metod, která ovlivnila pozornost žáků. Vyučující průběžně kontrolovali práci a reagovali na zjištěné chyby, zohledňovali vzdělávací potřeby žáků se ŠVP. K názornosti využívali vlastní pomůcky, případně modely připravené žáky. V závěru hodin poskytli prostor pro zpětnou vazbu a ověření pochopení učiva.

Výuka dějepisu a českého jazyka na druhém stupni směřovala k podpoře kritického myšlení a uvažování v souvislostech. Žáci se aktivně zapojovali do diskuze, vyjadřovali své názory a logicky argumentovali. Didaktická propracovanost vyučovací hodiny dějepisu (pracovní listy, souběžná prezentace s dobovými dokumenty a fotografiemi, interaktivní zápis) vedla žáky k cílenému chápání historického kontextu, vyvozování událostí a formulování vlastních cílů. Vyučující v rámci probíraných témat cíleně uplatňuje přesahy do současnosti a přispívá k utváření postojů a formování osobnosti žáků. Vzdělávací proces pozitivně obohacuje erudovanost vyučujících při vytváření didakticky kvalitních výukových materiálů (multimediální učebnice dějepisu, pracovní listy, spolupráce s Metodickým portálem). K zefektivnění výuky napomáhá jejich systematické využívání prostřednictvím elektronického vzdělávacího systému. Na vzdělávací obsah předmětu dějepis navazují cílené aktivity, které rozvíjejí další kompetence žáků, např. celoškolský projekt zaměřený

na vyhledávání pamětníků *Příběhy našich sousedů*, besedy a dějepisné exkurze k výuce moderních dějin (Lidice, Terezín).

Hospitované hodiny výuky cizích jazyků (anglický, německý) měly odpovídající pracovní charakter, logickou strukturu a řád. Vyučující měli jasně stanovený cíl, jehož naplňování průběžně sledovali a kterého se dařilo dosáhnout. Výuka byla metodicky i organizačně dobře zvládnuta, projevil se pedagogické zkušenosti učitelů. Hodiny byly převážně vedeny v cizím jazyce s nezbytnou kontrolou porozumění. Žáci měli dostatek příležitostí pro rozvoj komunikačních dovedností i sebevyjádření, pracovali aktivně a se zájmem. Učivo bylo efektivními metodami a formami procvičováno a upevňováno (vyhledávání v textu anglické písně a zpěv s doprovodem hudebního nástroje, tvůrčí doplňování komiksu, prezentace žáků v cizím jazyce atd.). Prohlídkou vzorku pracovních sešitů žáků byla zaznamenána méně častá kontrola a neopravování žákovských chyb některými vyučujícími. Žákům tím není dostatečně poskytována potřebná zpětná vazba o úspěšnosti a správnosti jejich práce.

Sociální kompetence žáků podporují projekty navazující na výuku: např. komentované prohlídky na Vyšehradě pro seniory a obdobně projekt dnů řetězového provádění žáky na zámcích a po památkách v rámci volitelného předmětu průvodcovství. Příkladná je prezentace výstupů ze školních projektů (projekt *Dřevo, Ornitologická stezka*).

V průběhu výuky některých nově přichozích učitelů se projevil nedostatky v organizaci výuky a udržení potřebné kázně, účinnost výuky snižovalo nedodržování pravidel komunikace žáky. Didaktické metody a postupy v prvním ročníku nebyly vhodně zvoleny a uplatňovány, docházelo k velkým časovým prostojům, špatná a nedůsledná organizace měla negativní vliv na pozornost žáků. Negativně se projevilo užívání nejednoznačných pokynů nepřiměřených věku a chápání žáků, u nichž nejsou vytvořeny odpovídající pracovní návyky.

Průběh vzdělávání je na očekávané úrovni. Kvalita vzdělávání v prvním ročníku vyžaduje zlepšení. Systém výuky novodobých dějin je příkladem inspirativní praxe.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje funkční systém poradenských služeb i soustavná práce pedagogického sboru. Jejich pravidelná analýza a periodické porovnávání na pedagogických radách umožňuje škole přijímat opatření ke zlepšení kvality vzdělávání i k prevenci studijního neúspěchu žáků. Úroveň vzdělávacího procesu je systematicky ověřována interními a externími nástroji, např. čtvrtletními testy, celostátními srovnávacími testy 9. ročníků. V nich dosáhli žáci nadprůměrných výsledků v matematice a přírodovědných předmětech, v českém a anglickém jazyce byli průměrní. Celkové výsledky žáků jsou stabilně velmi dobré. Počet žáků s vyznamenáním trvale převyšuje počet prospívajících, zanedbatelný je počet neprospívajících na konci školního roku. Učitelé využívají jako kladného motivačního nástroje udělování pochvaly, jejich počet převyšuje ukládaná kázeňská opatření. Kritéria oceňování žáků jsou stanovena, ale vyučující nepřístupují k udělování pochval jednotně, v počtu udělených ocenění v jednotlivých třídách jsou výrazné rozdíly. Málo motivační je minimální využívání pochvaly ředitelky školy (dvakrát za sledované období 3 let). Počet snížených známek z chování je zanedbatelný, většinou byly udělovány za neomluvené zameškané hodiny. Vysoký počet neomluvených absencí ve sledovaném období byl způsobený několika žáky. Přijatá opatření (uložení důtky, snížená známka z chování) včetně spolupráce s rodiči a oddělením péče o děti se ukázala jako neúčinná.

Ke snížení obavy ze studijního neúspěchu efektivně přispívá upřednostňovaný systém formativního hodnocení žáků. Každý žák je slovně hodnocen (analýza jeho silných a slabých stránek a vzdělávacích pokroků) v žákovské knížce v jednotlivých předmětech v 1. a 3. čtvrtletí, zároveň je využíváno jeho sebehodnocení.

Škola systematicky podporuje adaptační proces žáků prvních tříd vedením pravidelných přípravných kurzů pro předškoláky. Účinným nástrojem je slovní hodnocení v 1. ročníku, doplněné ve 2. ročníku známkou. Úspěšnost žáků při přechodu na druhý stupeň je nižší. Většinou dochází ke zhoršení prospěchu (nejvíce v matematice a v nových předmětech fyzika a přírodopis, v menší míře v českém a anglickém jazyce), souvisejícímu s neefektivní spoluprací učitelů prvního a druhého stupně. Ve vyšších ročnících se prospěch zlepšuje.

ZŠ vytváří motivační prostředí pro talentované žáky. Žáci jsou úspěšní především v přírodovědných a sportovních soutěžích. Zapojují se do mezinárodního programu Globe i domácích soutěží a projektů (např. Pražský pramen, Přírodovědný klokan).

Poradenské služby škola realizuje standardními způsoby. Při identifikaci dětí s potřebou podpůrných opatření účinně pomáhá dobře nastavená spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. Ve třídách je k termínu inspekční činnosti integrováno 29 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), pro 17 z nich vypracovali pedagogové individuální vzdělávací plány, které jsou uplatňovány ve výuce, pravidelně vyhodnocovány a aktualizovány. K integraci žáků se závažnějším zdravotním postižením škola zabezpečuje pomoc asistentky pedagoga. Pro žáky se specifickými poruchami čtení a psaní je 1x týdně určena doplňková hodina. Pro žáky s odlišným mateřským jazykem organizuje škola ve spolupráci s externí organizací kurzy českého jazyka pro cizince. Systém práce s žákem v případě jeho školního neúspěchu zahrnuje včasné informování rodičů, nabídku konzultací a doučování. Při řešení závažnějších výchovných problémů škola spolupracuje s dalšími organizacemi (speciálně pedagogickým centrem, Městskou policií, Policií ČR a oddělením péče o děti).

Účinnými způsoby je vedeno poradenství pro volbu povolání. Žáci si vytvářejí přehled o trhu práce návštěvami dnů otevřených dveří v různých školách či informačních setkání na Úřadu práce, účastí ve workshopech a na přednáškách v poradenském centru pro volbu povolání. K profesní orientaci napomáhá žákům samostatný předmět *volba povolání* v 8. a 9. ročníku. Prevence sociálně patologických jevů je realizována jako součást výuky a prostřednictvím projektových dnů. Vhodným doplňkem jsou vybrané přednášky, besedy, zážitkové dílny. Některé problémy se daří podchytit již v počátku a jsou účinně řešeny. Realizace uplatňovaných forem prevence významnou měrou přispívá k tvorbě pozitivního klimatu školy.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Systém bezpečnosti a ochrany zdraví je nastaven standardně. Učitelé zajišťují nad žáky pedagogický dohled, o bezpečnostních rizicích je pravidelně poučují. Stanovená pravidla žáci dodržují, což se projevuje v nízké míře úrazovosti. Inspekčním týmem bylo zaznamenáno nedodržení bezpečnosti při vstupu do objektu vedlejším vchodem oddělení školní družiny. Je nezbytné využívat zabezpečení vchodu a kontrolovat, komu je vstup do školy umožňován.

Partnerství

Škola má vytvořené dlouhodobé partnerské vztahy, které účelně využívá. Funkční je spolupráce se zákonnými zástupci žáků přímá i prostřednictvím Rady rodičů a také v rámci školské rady. K sounáležitosti se školou účinně přispívá široký okruh akcí, např. školní vánoční trh, dny otevřených dveří, absolventský ples pro žáky 9. ročníků, akademie

a divadelní přehlídky. Konzultace s pedagogickými pracovníky okolních mateřských škol a návštěvy dětí ve škole vytvářejí příznivé podmínky pro vstup dětí do 1. třídy. Ve spolupráci se zřizovatelem jsou organizovány akce pro seniory.

Výsledky vzdělávání jsou na očekávané úrovni.

Závěry

a) *Silné stránky školy:*

- *system formativního hodnocení žáků,*
- *rozvoj a obnova materiálních podmínek vzdělávání,*
- *práce se školními projekty,*
- *metodicky a didakticky propracovaný systém výuky dějepisu, komplexní pojetí výuky soudobých dějin.*

b) *Slabé stránky školy:*

- *nedostatky v kvalitě výuky některých nově příchozích učitelů.*

c) *Návrhy na zlepšení stavu školy*

- *účinnější podpora nově příchozím učitelům,*
- *účinnější podpora žáků při přechodu na druhý stupeň vzdělávání,*
- *rovnoměrněji využívat pochvaly a jiná ocenění,*
- *v jazykovém vzdělávání neopomíjet soustavně využívat jako zpětnou vazbu opravování žákovských chyb v pracovních sešitech,*
- *v nižších ročnících (zejména prvním a druhém) využívat sedací nábytek, který zohledňuje ergonomické požadavky žáků,*
- *důsledně dbát na dodržování bezpečnosti při vstupu do budovy a zamezení vniknutí a pohybu cizích osob v prostorách školy.*

d) *Zhodnocení vývoje školy od data poslední inspekční činnosti:*

Škola nadále poskytuje vzdělávání na očekávané úrovni, v oblasti dějepisu na výborné úrovni. Postupně zlepšující se materiální podmínky přispívají k naplňování ŠVP. Účelně nastavený uplatňovaný systém hodnocení žáků se pozitivně projevuje ve výchovně vzdělávacím procesu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 4 na základě usnesení Obvodního zastupitelstva č. j. 2009/1437/OŠK/OSTA/STAR/ZL ze dne 9. 10. 2009
2. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 10. února 1996
3. Potvrzení setrvání na pracovním místě ředitele školy č. j. P4/048018/12/OŠK/BEN vydané Městskou částí Praha 4, ze dne 28. 5. 2012
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Křesomysl“ platný od 1. září 2013, v aktuálně platném znění
5. Školní řád platný od 1. září 2014, v aktuálně platném znění
6. Personální dokumentace pedagogů k termínu inspekční činnosti
7. Rozvrhy učitelů a tříd pro školní rok 2015/2016
8. Třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekční činnosti (výběr)
9. Školní matrika vedená v elektronické podobě k termínu inspekční činnosti
10. Záznamy z jednání pedagogických rad vedené od školního roku 2013/2014 k termínu inspekční činnosti
11. Dokumentace výchovného poradce
12. Individuální vzdělávací plány žáků se SVP (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Pešina v. r.

Ing. Petr Hradecký, školní inspektor

Hradecký v. r.

Mgr. Šárka Grézlová, školní inspektorka

Šárka Grézlová v. r.

Mgr. Petra Stoklasová, školní inspektorka

Petra Stoklasová v. r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Hana Vejdovská v. r.

V Praze 30. prosince 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Holmanová, ředitelka školy

Holmanová v. r.

V Praze 6. ledna 2016